

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 189 (XXXIII) — Nr. 1056

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 4 noiembrie 2021

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 281 din 27 aprilie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a sintagmei „ <i>stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații</i> ” din art. 169 ¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, în interpretarea dată acesteia prin Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și a dispozițiilor art. 169 ² din aceeași lege, precum și a dispozițiilor art. 519 și art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă	2–7
Decizia nr. 313 din 11 mai 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 715 alin. (1) pct. 1 din Codul de procedură civilă	8–9
Decizia nr. 331 din 20 mai 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 126 alin. (4)—(6) din Codul de procedură penală	10–13
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.699. — Ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală pentru aprobarea formularelor de înregistrare fiscală a contribuabililor și a tipurilor de obligații fiscale care formează vectorul fiscal	14–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 281**

din 27 aprilie 2021

referitoare la excepția de neconstituționalitate a sintagmei „stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații” din art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, în interpretarea dată acesteia prin Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și a dispozițiilor art. 169² din aceeași lege, precum și a dispozițiilor art. 519 și art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Patricia-Marilena Ionea	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice. Excepția a fost ridicată de Aurel Holbea în Dosarul nr. 2.164/97/2018 al Tribunalului Hunedoara — Secția I civilă și constituie obiectul dosarului Curții Constituționale nr. 2.202D/2019.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Președintele Curții dispune să se facă apelul și în dosarele Curții Constituționale nr. 2.641D/2019, nr. 2.989D/2019, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 169¹ alin. (3) teza finală și art. 169² din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, precum și a dispozițiilor art. 519 și art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Teodor Săbăduș și de Andrei Mican în dosarele nr. 2.928/97/2018 și nr. 2.937/97/2018 ale Curții de Apel Alba Iulia — Secția I civilă.

4. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Curtea, având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea dosarelor. Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 2.641D/2019, nr. 2.989D/2019 la Dosarul nr. 2.202D/2019, care a fost primul înregistrat.

6. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției ca neîntemeiată. În acest sens invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

7. Prin Încheierea din 10 iulie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 2.164/97/2018, **Tribunalul Hunedoara — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de**

neconstituționalitate a dispozițiilor art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice. Excepția a fost ridicată de Aurel Holbea.

8. Prin Încheierea din 26 septembrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 2.928/97/2018, **Curtea de Apel Alba Iulia — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 169¹ alin. (3) teza finală și art. 169² din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, precum și a dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.** Excepția a fost ridicată de Teodor Săbăduș.

9. Prin Încheierea din 29 octombrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 2.937/97/2018, **Curtea de Apel Alba Iulia — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 169¹ alin. (3) teza finală și art. 169² din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, precum și a dispozițiilor art. 519 și art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.** Excepția a fost ridicată de Andrei Mican.

10. **În motivarea excepției de neconstituționalitate,** autorii acesteia susțin, în esență, că interpretarea pe care Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a dat-o dispozițiilor art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 prin Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018, în sensul că „*stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații*” se referă la legea în vigoare la data recalculării pensiei prin acordarea majorării de punctaj, respectiv la Legea nr. 263/2010” a determinat o diminuare a pensiei pentru cei care și-au desfășurat activitatea în grupa I de muncă sau în condiții speciale și care s-au înscris la pensie până la 31 decembrie 2010 și a exclus de la determinarea punctajului mediu anual stagiul complet de cotizare de 20 de ani stabilit cu prilejul ieșirii la pensie. Astfel, sunt încălcate prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5), art. 15 alin. (2), art. 16 alin. (1), art. 21 alin. (1), art. 41 alin. (2), art. 44 alin. (1), (2) teza întâi, (3) și (8), art. 47 alin. (2), art. 53 alin. (1) și (2), art. 108 alin. (2), art. 129 și art. 148.

11. Astfel, în ceea ce privește încălcarea prevederilor art. 1 alin. (5) din Constituție, autorii excepției arată că legea nu este clară și precisă, decizia instanței supreme neclarificând aplicarea art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 sub aspectul stagiului complet de cotizare ce urmează a fi folosit la determinarea punctajului mediu anual în urma creșterii cu 50% a punctajelor anuale. Arată că fiecare pensie are particularitatea sa, iar Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018 ar fi trebuit să clarifice fiecare situație.

12. Cu privire la încălcarea prevederilor art. 16 din Constituție, autorii excepției arată că se creează o discriminare între persoanele care au lucrat în aceleași condiții, dar se pensionează la date diferite, astfel că cei pensionați anterior datei de 31 decembrie 2010 pierd stagiul complet de cotizare

de 20 de ani, în timp ce cei pensionați după 1 ianuarie 2011 beneficiază în continuare de un mod de calcul mai favorabil. În acest sens, arată că „se aplică diferențiat art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010, respectiv în timp ce unii pensionari au beneficiat de un stagiu complet de cotizare de 20 de ani, deoarece, așa a prevăzut Decizia nr. 11/2014 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, art. 116 din Legea nr. 263/2010, art. 134 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 257/2011 și principiul *tempus regit actum*, raportul de drept substanțial (stabilirea dreptului la pensie) «este guvernat de legea sub imperiul căreia dreptul s-a născut», chiar dacă, «în privința mijloacelor procesuale, dispozițiile legii noi sunt pe deplin aplicabile, în timp ce altora sub incidența aceluiași reglementări legale li se aplică stagiul complet de cotizare de 30 de ani sau mai mare, după bunul plac al caselor județene de pensii.» De asemenea, susțin că sunt încălcate prevederile art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și art. 1 din Primul Protocol adițional la convenția mai sus amintită.

13. În critica de neconstituționalitate se susține și că dispozițiile de lege criticate creează o discriminare între persoanele care și-au depus cererile de recalculare anterior intrării în vigoare a Legii nr. 221/2018 și cei care au depus cererile ulterior acestei date.

14. Referitor la încălcarea prevederilor art. 21 alin. (1) și (3) din Constituție, arată că dispozițiile de lege criticate, prin lipsa lor de claritate și predictibilitate, îngreșesc accesul la justiție. De asemenea, arată că nu este asigurat dreptul la un proces echitabil, întrucât nu se asigură acordarea majorării de punctaj prevăzută de art. 169¹ alin. (1) din Legea nr. 263/2010, respectiv păstrarea dreptului câștigat constând în stagiul de cotizare de 20 de ani acordat cu prilejul ieșirii la pensie.

15. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate raportată la prevederile art. 41 din Constituție, autorii excepției arată că „prin modificarea stagiului complet de cotizare de la 20 de ani la 30 de ani, persoanelor care au prestat munca în grupa I de muncă sau condiții speciale — subteran și care au realizat cel puțin 20 de ani în subteran se aduce o gravă încălcare a art. 41 alin. (2) din Constituția României, acreditându-se ideea extrem de periculoasă prin care legiuitorul poate oricând să afecteze în sens negativ dreptul la pensie obținut pe baza unei legi anterioare sau chiar în temeiul unei hotărâri judecătorești definitive eliminând anumite beneficii (stagiul complet de cotizare de 20 de ani), ce nu reprezintă altceva decât transpunerea efectivă în practică a garanțiilor prevăzute de art. 41 alin. (2) din Constituție pentru cei care au lucrat în condiții deosebite sau/și speciale și cărora le-au fost acordate datorită naturii profesiei lor care implică un risc, o uzură fizică și morală accentuată, respectiv punerea în pericol a sănătății și a vieții lor — pensionarilor care au lucrat în industria minieră.”

16. Referitor la încălcarea prevederilor constituționale ale art. 44 din Constituție, autorii excepției arată că pensia constituie un „bun” în sensul art. 1 din Primul Protocol la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, iar „restrângerea elementului de calcul din stagiul complet de cotizare de 20 de ani echivalează cu încălcarea dreptului la garanția pensiei care a fost stabilită prin lege la determinarea sa. Modificarea stagiului complet de cotizare avut echivalează cu o expropriere inutilă și nedreaptă, neprevăzută de lege și fără despăgubire. Pensia este o avere pe care am dobândit-o pe bază de lege.”

17. Aceleași argumente sunt invocate și pentru a susține încălcarea dreptului la pensie, prevăzut de art. 47 alin. (2) din Constituție.

18. Autorii excepției susțin că restrângerea exercițiului drepturilor fundamentale mai sus arătate nu este justificată de niciuna dintre situațiile prevăzute de art. 53 din Constituție.

19. Cu privire la art. 108 alin. (2) din Constituție, autorii excepției arată că prevederile art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 au fost modificate, contrar normelor de tehnică legislativă, printr-un act juridic inferior, respectiv prin Hotărârea Guvernului nr. 291/2017.

20. În sfârșit, cu privire la încălcarea prevederilor constituționale ale art. 129 și 148, autorii excepției arată că „nu putem exercita o cale de atac, care trebuie să conțină motivele de nelegalitate sau netemeinicie a hotărârii, astfel ni se închide dreptul la un recurs efectiv consacrat de art. 13 din Curtea Europeană a Drepturilor a omului, în dreptul român, în mod deosebit fiind problema de substanță a unui remediu efectiv în dreptul intern în desfășurarea procedurilor pentru căile de atac.”

21. Cât privește dispozițiile art. 169² din Legea nr. 263/2010, autorii excepției arată că acestea nu conferă predictibilitate, precizie și claritate, deoarece sunt date în aplicarea art. 169¹ din Legea nr. 263/2010 și nu conțin nicio majorare de punctaje, ci doar conduc la un paralelism legislativ contrar art. 16 din Legea nr. 24/2000. În același timp, textul de lege criticat limitează acordarea creșterilor prevăzute de art. 169¹ din Legea nr. 263/2010 numai pensionarilor care au beneficiat de recalcularea pensiei în temeiul acestui articol de lege. Astfel, art. 169² din Legea nr. 263/2010 aduce „limitări întâmplătoare beneficiarilor de creșterea de punctaje anuale, fără să modifice ori să abroge art. 169¹ și s-a dispus după epuizarea perioadei de aplicare a creșterii punctajelor anuale (1 ianuarie 2016—31 decembrie 2017).”

22. Autorii excepției consideră că art. 169² din Legea nr. 263/2010 „nu are nicio rațiune sau logică juridică în privința destinatarilor cărora li s-a aplicat art. 169¹ din Legea nr. 263/2010 sau în privința categoriilor de pensionari care au primit decizii de recalculare pe art. 169¹.” De asemenea, textul de lege criticat „nu face referiri la ce se întâmplă cu cei cărora nu li s-au aplicat prevederile art. 169¹ din Legea nr. 263/2010.

23. Dispozițiile art. 169² din Legea nr. 263/2010 nu sunt clare nici în ceea ce privește stagiul complet de cotizare la care se referă, respectiv dacă este cel de la data stabilirii dreptului la pensie sau cel de la data recalculării pensiei.

24. De asemenea, nu se poate deduce la ce anume se poate raporta art. 169² alin. (2) din Legea nr. 263/2010, de vreme ce alin. (1) al aceluiași articol de lege este neclar.

25. Dispozițiile art. 169² alin. (3) din Legea nr. 263/2010 nu este clar în ceea ce privește pensiile ce vor fi supuse recalculării și nici ce se întâmplă în situația pensionarilor cărora nu li s-a aplicat deloc creșterea prevăzută de art. 169¹ din Legea nr. 263/2010 ori li s-a respins cererea de recalculare în temeiul aceluiași articol de lege.

26. Lipsa de predictibilitate, conciziune și claritate a textelor de lege criticate încălcă și art. 21 alin. (1) din Constituție, prin aceea că blochează accesul la justiție. De asemenea, este încălcat și art. 129 din Constituție, deoarece se face trimitere la hotărâri judecătorești al căror obiect nu este conturat și nu pot fi supuse căilor de atac, iar Codul de procedură civilă sancționează cu nulitatea lipsa obiectului acțiunii.

27. Autorii excepției susțin și că dispozițiile art. 169² alin. (3) din Legea nr. 263/2010 încălcă principiul securității juridice și art. 78 din Constituție, întrucât mențin în vigoare două date de intrare în vigoare a recalculării pensiilor persoanelor ce intră sub incidența art. 169¹ alin. (1) din Legea nr. 263/2010.

28. În ceea ce privește dispozițiile art. 519 și art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă, autorii excepției susțin că acestea sunt contrare art. 1 alin. (3) și (5), art. 21, art. 124 și art. 126

alin. (1), (2) și (3). În acest sens arată, în esență, că textele de lege criticate trebuie să asigure aplicabilitatea legii și nu ambiguitatea ei, respectiv obligarea judecătorilor de a se supune unor interpretări limitative și ambigue pronunțate de către Înalta Curte de Casație și Justiție prin interpretările date unor texte de lege, sintagme sau chestiuni de drept sau întrebări prejudiciale. Prevederile de lege supuse controlului de constituționalitate limitează dreptul de apreciere a fondului cauzei trimițând la „lămurire” în vederea soluționării pe fond a cauzei la obligativitatea interpretărilor date de instanța supremă, care face imixțiuni în judecarea proceselor de către celelalte instanțe de judecată în materii care nu intră în competența sa. Autorii critică modul în care Înalta Curte de Casație și Justiție a interpretat dispozițiile art. 169¹ din Legea nr. 263/2010, invocând argumente similare celor arătate pentru a susține neconstituționalitatea acestui articol de lege.

29. Tribunalul Hunedoara — Secția I civilă consideră că dispozițiile de lege criticate sunt neconstituționale, întrucât legea nouă nu se poate aplica efectelor viitoare ale situațiilor juridice născute anterior intrării în vigoare a acesteia decât în cazurile expres prevăzute de art. 6 alin. (6) din Codul civil. Prin urmare, dacă la recalcularea drepturilor de pensie ale beneficiarilor art. 169¹ din Legea nr. 263/2010 s-ar utiliza un alt stagi de cotizare decât cel avut în vedere la stabilirea drepturilor de pensie, ar însemna că Legea nr. 263/2010 ar retroactiva și s-ar contraveni scopului declarat al Legii nr. 192/2015. În favoarea pensionarilor sunt și prevederile art. I pct. 1 din Legea nr. 155/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, teoria drepturilor câștigate, precum și considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 437/2013 și ale Deciziei nr. 11/2015 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii.

30. Curtea de Apel Alba Iulia — Secția I civilă apreciază că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă, întrucât criticile formulate vizează, în realitate, modul de interpretare și de aplicare a legii.

31. În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

32. Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele de vedere solicitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

33. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

34. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie, potrivit încheierilor de sesizare, dispozițiile art. 169¹ alin. (3) și art. 169² din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 852 din 20 decembrie 2010, așa cum a fost completată prin articolul unic din Legea nr. 192/2015 pentru completarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 504 din 8 iulie 2015, respectiv prin art. I pct. 3 din Legea nr. 221/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată

în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 661 din 30 iulie 2018. Textele de lege criticate au următorul conținut:

— Art. 169¹ alin. (3): „În cazul persoanelor prevăzute la alin. (2), la numărul total de puncte realizate de acestea până la data prezentei recalculării se adaugă numărul de puncte corespunzător majorării rezultate în urma aplicării prevederilor alin. (1), la determinarea punctajului mediu anual utilizându-se stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații.”

— Art. 169²: „(1) Pensionarii sistemului public de pensii cărora li s-au aplicat prevederile art. 169¹ beneficiază de recalcularea pensiei cu utilizarea, la determinarea punctajului mediu anual, a stagiilor complete de cotizare avute în vedere, potrivit legii sau a unor hotărâri judecătorești, la stabilirea/recalcularea pensiei aflate în plată sau, după caz, convenite la data de 31 decembrie 2015.

(2) În situația în care, în urma aplicării prevederilor alin. (1), rezultă un punctaj mediu anual mai mic decât punctajul mediu anual aflat în plată, se menține punctajul mediu anual și cuantumul aferent aflat în plată sau convenit la data recalculării.

(3) Recalcularea prevăzută la alin. (1) se efectuează din oficiu, în termen de 12 luni, calculat de la data de 1 octombrie 2018.

(4) Drepturile de pensie recalculate potrivit alin. (1) se cuvin de la data de 1 octombrie 2018.”

35. Din analiza motivării excepției rezultă însă că aceasta nu vizează, în realitate, întregul art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010, ci doar sintagma „stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații”. Mai mult decât atât, autorii critică art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010, în interpretarea dată acestuia de către Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept prin Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1037 din 6 decembrie 2018. Soluția Înaltei Curți de Casație și Justiție este cea potrivit căreia sintagma „stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații” se referă la legea în vigoare la data recalculării pensiei prin acordarea majorării de punctaj, respectiv la Legea nr. 263/2010.

36. Totodată, obiect al controlului de constituționalitate îl constituie și dispozițiile art. 519 și art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă, care au următorul conținut:

— Art. 519: „Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.”

— Art. 521 alin. (3): „Dezlegarea dată problemelor de drept este obligatorie de la data publicării deciziei în Monitorul Oficial al României, Partea I, iar pentru instanța care a solicitat dezlegarea, de la data pronunțării deciziei.”

37. Autorii excepției susțin că dispozițiile de lege criticate sunt contrare următoarelor prevederi din Constituție: art. 1 alin. (3) și (5) referitor la statul de drept, principiul separației și echilibrului puterilor în cadrul democrației constituționale și obligația respectării supremației Constituției, a supremației sale și a legilor, art. 11 referitor la dreptul internațional și dreptul intern, art. 15 alin. (2) privind neretroactivitatea legii civile, art. 16 referitor la egalitatea în drepturi a cetățenilor, art. 21 alin. (1) privind accesul liber la justiție, art. 44 alin. (1), (2) teza întâi, (3) și (8) referitoare la dreptul de proprietate privată, art. 47 alin. (2) care consacră dreptul la pensie, art. 53 alin. (1) și (2) referitor la

restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți, art. 108 alin. (2) referitor la actele Guvernului, art. 124 referitor la înfăptuirea justiției, art. 126 alin. (1) și (3) privind instanțele judecătorești, art. 129 privind folosirea căilor de atac și art. 148 privind integrarea în Uniunea Europeană. De asemenea, invocă încălcarea prevederilor art. 13 și 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitoare dreptul la un remediu efectiv și interzicerea discriminării și art. 1 din Primul Protocol adițional la aceeași convenție, referitor la proprietate.

38. Examinând critica de neconstituționalitate, Curtea reține că un prim aspect invocat de autorii excepției privește pretinsa încălcare a art. 1 alin. (5) din Constituție, motivat de lipsa de claritate și previzibilitate a textului atacat. Față de această critică, Curtea reține că, prin Decizia nr. 836 din 17 noiembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 251 din 12 martie 2021, au fost examinate critici de neconstituționalitate similare aduse prevederilor art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010. Curtea a constatat, în esență, că Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018 pronunțată de instanța supremă clarifică modul de interpretare și aplicare a legii, iar interpretarea dată sintagmei „*stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații*” este constituțională. Faptul că autorii prezentei excepții de neconstituționalitate stăruie în a interpreta sintagma „*stagiile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații*” în sensul dorit de aceștia, și anume cu referire la stagiile de cotizare stabilite la data pensionării, și nu la cele prevăzute de legea în vigoare la data recalculării pensiei prin acordarea majorării de punctaj, respectiv la Legea nr. 263/2010, opunându-se deci interpretării date de instanța supremă prin Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018, nu constituie un veritabil aspect de neconstituționalitate care să atragă sancționarea art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 din perspectiva prevederilor art. 1 alin. (5) din Constituție.

39. Curtea a apreciat, pentru aceleași considerente, că sunt neîntemeiate și criticile de neconstituționalitate vizând încălcarea dreptului de acces la justiție și a dreptului la un proces echitabil, consacrate de art. 21 alin. (1) și (3) din Constituție.

40. Analizând, în continuare, criticile de neconstituționalitate raportate la prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție, Curtea reține că autorii excepției invocă diferența de tratament juridic dintre persoanele care se încadrează în ipoteza textului de lege supus controlului de constituționalitate și pensionarii care, conform prevederilor legale în vigoare, au beneficiat de majorarea punctajelor anuale cu păstrarea stagiului de cotizare stabilit la data pensionării.

41. Curtea constată că persoanele în raport cu care autorii excepției se consideră discriminați sunt, în realitate, cele menționate în dispozițiile art. 169¹ alin. (2) din Legea nr. 263/2010 ca fiind exceptate de la aplicarea dispozițiilor alin. (1) din același articol de lege. În critica pe care autorii excepției de neconstituționalitate o fac, aceștia omit faptul că persoanele excluse de la aplicarea dispozițiilor art. 169¹ alin. (1) din Legea nr. 263/2010 nu au beneficiat de un stagiul de cotizare redus cu prilejul stabilirii pensiei, majorarea punctajelor anuale fiind acordată tocmai pentru a atenua diferența de tratament juridic în raport cu persoanele care, lucrând în grupele superioare de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, respectiv în locuri de muncă încadrate în condiții deosebite și/sau condiții speciale, ulterior acestei date, au îndeplinit criteriile obținerii unui stagiul de cotizare redus în raport cu stagiul complet de cotizare prevăzut pentru celelalte categorii de pensionari. Astfel, spre exemplu, dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 100/2008 pentru completarea Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de

asigurări sociale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 637 din 4 septembrie 2008, completează Legea nr. 19/2000 cu art. 78² în care se prevede acordarea unui număr suplimentar de puncte pentru asigurații care au desfășurat activități în locuri de muncă încadrate în grupa I și/sau grupa II de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, precizând însă că aceste prevederi se aplică „*numai în situațiile în care, potrivit legii, la determinarea punctajului mediu anual se utilizează stagiile complete de cotizare, prevăzute în anexa nr. 3, în funcție de data nașterii, respectiv stagiile complete de cotizare în funcție de data deschiderii dreptului la pensie, conform prevederilor art. 167¹”.*

42. Din contră, autorii excepției se află în ipoteza în care, cu prilejul deschiderii dreptului la pensie, au beneficiat de stagii de cotizare reduse, prin urmare sunt într-o situație obiectiv diferită de cea a categoriei de pensionari cu care se compară. Or, așa cum s-a statuat în mod constant în jurisprudența Curții Constituționale, egalitatea în fața legii și a autorităților publice, consacrată cu titlu de principiu de art. 16 alin. (1) din Constituție, își găsește aplicare doar atunci când persoanele se găsesc în situații identice sau egale, care impun și justifică același tratament juridic. *Per a contrario*, când acestea se află în situații diferite, regimul juridic aplicabil fiecăreia nu poate fi decât diferit, soluție legislativă care nu contravine, ci, dimpotrivă, decurge logic din chiar principiul enunțat (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 192 din 31 martie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 527 din 21 iunie 2005).

43. Analizând, în cele ce urmează, susținerile autorilor excepției vizând pretinsa contrarietate dintre textul de lege criticat și prevederile constituționale care consacră principiul neretroactivității legii civile, încălcarea dreptului de proprietate, a dreptului la pensie și a dreptului la protecția socială a muncii, Curtea reține că argumentele formulate de autorii excepției se referă la modificarea prin dispoziția de lege criticată a unui element avut în vedere la stabilirea inițială a dreptului la pensie, și anume a stagiului de cotizare. Or, față de această critică, reține că, în vederea creării unui cadru legislativ cât mai coerent și unitar, în scop reparativ ori pentru a înlătura unele diferențe majore de tratament între persoanele pensionate sub imperiul unor acte normative diferite, potrivit principiului *tempus regit actum*, legiuitorul poate prevedea prin actele normative în vigoare proceduri de corelare sau recalculare a pensiilor stabilite în temeiul legislației anterioare, cu utilizarea elementelor de calcul al pensiei prevăzute de legislația în vigoare la momentul efectuării acestor proceduri. Instituirea acestor proceduri intră în competența exclusivă a legiuitorului, care, potrivit art. 47 alin. (2) din Constituție, se bucură de atribuția de a stabili condițiile și criteriile de acordare a acestor drepturi, inclusiv modalitățile de calcul al cuantumului lor (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 736 din 24 octombrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 4 din 4 ianuarie 2007).

44. Cu toate acestea, același text constituțional garantează cuantumul pensiei stabilit potrivit principiului contributivității. În acest sens, Curtea, în jurisprudența sa, a statuat că „dreptul la pensie este un drept preconstituit încă din perioada activă a vieții individului, acesta fiind obligat prin lege să contribuie la bugetul asigurărilor sociale de stat procentual, raportat la nivelul venitului realizat. Corelativ, se naște obligația statului ca în perioada pasivă a vieții individului să îi plătească o pensie al cărei cuantum să fie guvernat de principiul contributivității, cele două obligații fiind intrinsec și indisolubil legate. Scopul pensiei este acela de a compensa în perioada pasivă a vieții persoanei asigurate contribuțiile vărsate de către aceasta la bugetul asigurărilor sociale de stat în temeiul principiului contributivității și de a asigura mijloacele de subzistență a celor care au

dobândit acest drept în condițiile legii (perioadă contributivă, vârstă de pensionare etc.). Astfel, statul are obligația pozitivă de a lua toate măsurile necesare realizării acestei finalități și de a se abține de la orice comportament de natură a limita dreptul la asigurări sociale. [...] Cuantumul pensiei, stabilit potrivit principiului contributivității, se constituie într-un drept câștigat, astfel încât diminuarea acestuia nu poate fi acceptată nici măcar cu caracter temporar. Prin sumele plătite sub forma contribuțiilor la bugetul asigurărilor sociale, persoana în cauză, practic, și-a câștigat dreptul de a primi o pensie în cuantumul rezultat prin aplicarea principiului contributivității; astfel, contributivitatea, ca principiu, este de esența dreptului la pensie, iar derogările, chiar și temporare, referitoare la obligația statului de a plăti cuantumul pensiei rezultat în urma aplicării acestui principiu afectează substanța dreptului la pensie” (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 874 din 25 iunie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 433 din 28 iunie 2010).

45. Or, Curtea constată că, potrivit dispozițiilor art. 169¹ alin. (4) din Legea nr. 263/2010, „în situația în care, în urma aplicării prevederilor alin. (1)—(3), rezultă un punctaj mediu anual mai mic, se menține punctajul mediu anual și cuantumul aferent aflat în plată sau convenit la data recalculării.” Prin urmare, constată că legea prevede garanții exprese pentru păstrarea cuantumului pensiei, astfel că nu se poate aprecia că schimbarea elementelor în funcție de care aceasta a fost calculată afectează dreptul la pensie, așa cum a fost stabilit anterior.

46. Referitor la critica de neconstituționalitate potrivit căreia dispozițiile art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 contravin prevederilor art. 108 alin. (2) din Constituție, întrucât conținutul acestor dispoziții de lege a fost modificat printr-un act juridic inferior, respectiv prin Hotărârea Guvernului nr. 291/2017, Curtea, prin Decizia nr. 463 din 11 iulie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 911 din 12 noiembrie 2019, paragraful 64, a reținut că „verificarea eventualității ca o hotărâre a Guvernului să modifice legea în executarea căreia a fost emisă depășește competențele Curții Constituționale. În orice caz, în paragraful 69 al Deciziei nr. 69 din 15 octombrie 2018, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a stabilit că normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010 sunt în deplină consonanță cu actul normativ în executarea căruia au fost edictate, explicitând dispoziția din lege”.

47. Cât privește critica de neconstituționalitate adusă art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 în raport cu art. 129 și art. 148 alin. (2) din Constituție, precum și în raport cu art. 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, invocate din perspectiva încălcării dreptului de a exercita căile de atac împotriva hotărârilor judecătorești, Curtea, prin Decizia nr. 836 din 17 noiembrie 2020, anterferită, a constatat, în considerarea obiectului de reglementare al textului de lege criticat, care nu vizează aspecte procedurale referitoare la exercitarea căilor de atac, că dispozițiile constituționale și convenționale invocate nu sunt incidente în cauză.

48. Analizând, în continuare, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 169² din Legea nr. 263/2010, Curtea constată că obiectul acțiunilor în care a fost ridicată această excepție a privit obligarea caselor județene de pensii de a emite decizii de recalculare a pensiei începând cu data de 1 ianuarie 2016, în temeiul art. 169¹ din aceeași lege. În majoritatea cauzelor în care au fost formulate aceste acțiuni, casele județene de pensii nu au emis deciziile de recalculare a pensiilor în termenul de 24 de luni prevăzut de art. 169¹ alin. (5) din Legea nr. 263/2010. Întrucât la data la care au fost formulate excepțiile de neconstituționalitate dispozițiile art. 169² din Legea nr. 263/2010

erau deja în vigoare și având în vedere că aspectele criticate de autorii excepțiilor în raport cu acest text de lege se referă, între altele, și la neîndeplinirea obligației caselor de pensii de a recalcula pensiile în termenul prevăzut de lege, Curtea apreciază că excepția de neconstituționalitate privind dispozițiile art. 169² din Legea nr. 263/2010 îndeplinește condiția de admisibilitate prevăzută de art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, potrivit căreia dispozițiile de lege care sunt supuse controlului de constituționalitate trebuie să aibă legătură cu soluționarea cauzei în orice fază a litigiului și oricare ar fi obiectul acestuia.

49. Criticile aduse dispozițiilor art. 169² din Legea nr. 263/2010 se referă, în esență, la două aspecte: un prim aspect vizează lipsa de claritate, întrucât se instituie o reglementare paralelă cu cea a art. 169¹ din același act normativ, în timp ce al doilea aspect vizează o omisiune legislativă, întrucât din conținutul dispozițiilor de lege criticate nu reiese dacă art. 169² din Legea nr. 263/2010 este aplicabil și persoanelor cărora nu li s-au recalculat pensiile în temeiul art. 169¹ din aceeași lege.

50. Examinând primul aspect de neconstituționalitate, Curtea reține că, potrivit dispozițiilor art. 169² alin. (3) și (4) din Legea nr. 263/2010, recalcularea pensiei în temeiul acestui articol de lege s-a efectuat, din oficiu, în termen de 12 luni, calculat de la data de 1 octombrie 2018. Procesul de recalculare a pensiilor, potrivit art. 169² din Legea nr. 263/2010, este, prin urmare, distinct și ulterior celui prevăzut de art. 169¹ din aceeași lege, care s-a aplicat începând cu data de 1 ianuarie 2016. Așa fiind, este lipsită de susținere critica potrivit căreia dispozițiile art. 169² din Legea nr. 263/2010 ar constitui un paralelism legislativ.

51. Mai mult, Curtea constată că cele două texte de lege la care fac referire autorii excepției au reglementări cu un conținut diferit. Astfel, așa cum a reținut și Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept prin Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018, paragrafele 71—77, dispozițiile art. 169² din Legea nr. 263/2010 implică o schimbare a concepției legislative în raport cu dispozițiile art. 169¹ din aceeași lege, în sensul acordării, începând cu data de 1 octombrie 2018, atât a beneficiului majorării de punctaj, cât și a celui privind folosirea, la recalcularea pensiei, a unui stagiou de cotizare redus, reglementat de acte normative cu caracter special. Or, dispozițiile art. 169¹ din Legea nr. 263/2010 au prevăzut doar creșterea punctajelor anuale, fără a fi luate în calcul la stabilirea pensiei stagiile de cotizare prevăzute de legile speciale, în vigoare la data pensionării, ci stagiul complet de cotizare prevăzut de Legea nr. 263/2010.

52. Examinând în continuare critica potrivit căreia dispozițiile art. 169² din Legea nr. 263/2010 nu reglementează situația persoanelor care se încadrează în ipoteza art. 169¹ alin. (1) din aceeași lege — respectiv sunt pensionarii sistemului public de pensii ale căror drepturi de pensie au fost stabilite potrivit legislației anterioare datei de 1 ianuarie 2011, care au desfășurat activități în locuri de muncă încadrate în grupa I și/sau grupa a II-a de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, respectiv activități în locuri de muncă încadrate în condiții deosebite și/sau condiții speciale, potrivit legii —, dar ale căror pensii nu au fost recalculare în termenele prevăzute de lege, Curtea reține că recalcularea pensiei în temeiul art. 169¹ din Legea nr. 263/2010 a reprezentat o procedură aplicabilă, din oficiu, tuturor persoanelor aflate în ipoteza normei. Deși textul de lege nu se referă în mod expres la aplicabilitatea din oficiu a procedurii de recalculare, dispozițiile art. 134 alin. (14) din Normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, aprobate prin Hotărârea

Guvernului nr. 257/2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 214 din 28 martie 2011, așa cum au fost completate prin articolul unic din Hotărârea Guvernului nr. 291/2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 334 din 8 mai 2017, precizează că „*recalcularea drepturilor de pensie conform prevederilor art. 169¹ din lege se efectuează din oficiu*”.

53. Justificarea faptului că dispozițiile art. 169² din Legea nr. 263/2010 nu se referă la ipoteza în care recalcularea pensiilor în temeiul art. 169¹ din aceeași lege nu a avut loc se găsește în aceea că, potrivit dispozițiilor acestui din urmă text de lege, la data de 1 octombrie 2018, procesul obligatoriu de recalculare a pensiilor în temeiul art. 169¹ se putea considera ca fiind finalizat. Împrejurarea că, din motive obiective, casele de pensii nu și-au îndeplinit în unele cazuri obligația de a recalcula pensiile în termenele prevăzute de lege, potrivit art. 169¹ din Legea nr. 263/2010, nu poate fi interpretată ca reprezentând un impediment în aplicarea ulterioară a dispozițiilor art. 169² din aceeași lege, de vreme ce procesul de recalculare este obligatoriu, nerealizarea sa neputând fi imputată titularilor dreptului la pensie. Acest aspect de fapt nu este de natură să conducă la neconstituționalitatea dispozițiilor art. 169² alin. (1) din Legea nr. 263/2010, care trebuie interpretat în continuare ca aplicându-se tuturor persoanelor ale căror pensii trebuiau să fie recalculate, în mod obligatoriu, potrivit art. 169¹ din aceeași lege.

54. Cât privește critica de neconstituționalitate formulată în raport cu dispozițiile art. 519 și art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă, Curtea reține că, în jurisprudența sa, a analizat critici similare celor invocate în prezenta cauză, constatând constituționalitatea dispozițiilor de lege care reglementează competența Înaltei Curți de Casație și Justiție de a pronunța hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept. În acest sens, Curtea a reținut că „analiza Înaltei Curți de Casație și Justiție poartă exclusiv asupra problemei punctuale indicate de judecătorul cauzei, care, anticipând dificultatea chestiunii și riscul ca aceasta să genereze interpretări diferite în momentul în care diverse instanțe ar ajunge să examineze respectiva chestiune de drept, solicită instanței supreme să statueze într-o

manieră care să clarifice și să fixeze o optică unitară, generalizată la nivelul tuturor instanțelor din țară. Funcția preventivă și unificatoare a acestei proceduri este benefică actului de justiție, asigurând realizarea premiselor pentru întrunirea caracteristicilor unui proces echitabil, ca exigență a statului de drept izvorâtă din prevederile art. 21 din Legea fundamentală, dar și din cele ale art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Aceasta, deoarece se evită interpretările diferite pe care diverse instanțe le-ar putea da aceleiași problematici, iar părțile din proces beneficiază de certitudinea previzibilității dispozițiilor legale aplicabile situației de fapt conflictuale în care se află. Totodată, prin această procedură se asigură și respectarea principiului constituțional al egalității în fața legii și a autorităților publice, procesele urmând să fie soluționate în baza unor prevederi legale interpretate unitar, astfel încât persoanele implicate în litigii aflate pe rolul unor instanțe diferite vor beneficia de un tratament juridic egal. Faptul că, potrivit textului de lege criticat în cauza de față, soluția pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție se impune cu forță obligatorie tuturor judecătorilor nu aduce atingere independenței acestora, întrucât, în cadrul proceselor pe care le soluționează, judecătorul își menține prerogativa decizională neștirbită, în sensul că va aprecia întregul ansamblu probatoriu în mod obiectiv, în absența oricăror influențe exterioare care să îi afecteze libertatea de a ajunge la o soluție bazată exclusiv pe propria argumentare rațională. Interpretarea obligatorie dată de instanța supremă se integrează în esența textului de lege interpretat, explicând înțelesul acestuia, clarificând modul său de aplicare și evidențiind semnificația corectă a conținutului său normativ, fără să impună însă judecătorilor care urmează să îl aplice soluții prestabilite pentru situații date, ci permițând coroborarea acestuia, în cadrul procesului de interpretare și aplicare a legii la speță, cu toate celelalte elemente de fapt și de drept pe care judecătorul își va fonda raționamentul care va conduce la soluționarea litigiului” (Decizia nr. 541 din 26 septembrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 51 din 27 ianuarie 2020, paragrafele 15—17).

55. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Aurel Holbea în Dosarul nr. 2.164/97/2018 al Tribunalului Hunedoara — Secția I civilă și de Teodor Săbăduș și de Andrei Mican în dosarele nr. 2.928/97/2018 și nr. 2.937/97/2018 ale Curții de Apel Alba Iulia — Secția I civilă și constată că sintagma „*stagile complete de cotizare prevăzute de lege, corespunzătoare fiecărei situații*” din art. 169¹ alin. (3) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, în interpretarea dată acesteia prin Decizia nr. 69 din 15 octombrie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și dispozițiile art. 169² din aceeași lege, precum și dispozițiile art. 519 și art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Alba Iulia — Secția I civilă și Tribunalului Hunedoara — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 27 aprilie 2021.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Patricia-Marilena Ionea

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 313

din 11 mai 2021

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 715 alin. (1) pct. 1
din Codul de procedură civilă

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Fabian Niculae	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 715 alin. (1) pct. 1 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Marinela Andrei în Dosarul nr. 34.416/212/2017/a1 al Judecătoria Constanța — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.323D/2018.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin încheierea civilă nr. 12.188 din 13 august 2018, pronunțată în Dosarul nr. 34.416/212/2017/a1, **Judecătoria Constanța — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 715 alin. (1) pct. 1 din Codul de procedură civilă**, excepție invocată de Marinela Andrei într-o cauză civilă având ca obiect soluționarea unei contestații la executare.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autoarea acesteia susține, în esență, că prevederile legale criticate nu impun instanței verificarea din oficiu a intervenției prescripției dreptului de a cere executarea silită, atunci când actele de executare sunt reluate după expirarea termenului de 3 ani, în ciuda reglementărilor exprese ale art. 18 din Decretul nr. 167/1958 privitor la prescripția extintivă socotite a fi aplicabile în cauză. În aceste condiții, în cazul trecerii termenului de 15 zile prevăzut de art. 715 alin. (1) din Codul de procedură civilă fără a fi formulată contestație, partea se vede decăzută din dreptul de a mai invoca excepția prescripției extinctive menționate.

6. În consecință, art. 715 alin. (1) pct. 1 din Codul de procedură civilă încalcă dreptul la un proces echitabil, deoarece în condițiile art. 18 din Decretul nr. 167/1958, excepția prescripției dreptului de a cere executarea silită este de ordine publică, ceea ce înseamnă că aceasta poate fi invocată oricând în cursul executării silite, iar instanța de executare are obligația să cerceteze din oficiu dacă dreptul la executarea silită este prescris, potrivit aceluiași art. 18 din Decretul nr. 167/1958.

7. **Judecătoria Constanța — Secția civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, reținând faptul că dispozițiile art. 715 din Codul de procedură civilă, care

stabilesc termenul de introducere a contestației la executare, nu sunt de natură să afecteze dreptul la un proces echitabil, termenele începând să curgă de la momentul la care intimatul a luat cunoștință de existența actului de executare silită demarată împotriva sa. În consecință, nu se creează nicio confuzie în privința termenului în care poate fi introdusă contestația la executare care are drept capăt de cerere analizarea prescripției dreptului de a cere executarea silită, prevăzută de art. 18 din Decretul nr. 167/1958.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie prevederile art. 715 alin. (1) pct. 1 din Codul de procedură civilă, care au următorul cuprins: „(1) *Dacă prin lege nu se prevede altfel, contestația privitoare la executarea silită propriu-zisă se poate face în termen de 15 zile de la data când: 1. contestatorul a luat cunoștință de actul de executare pe care-l contestă;*”.

12. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate aceste prevederi contravin dispozițiilor constituționale ale art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că autoarea acesteia este nemulțumită de faptul că prevederile art. 715 alin. (1) pct. 1 din Codul de procedură civilă prevăd un termen de 15 zile în care poate fi formulată contestația la executare silită.

14. În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat în mod constant că accesul liber la justiție semnifică faptul că orice persoană poate sesiza instanțele judecătorești în cazul în care consideră că drepturile, libertățile sau interesele sale legitime i-au fost încălcate, iar nu faptul că acest drept de acces la justiție nu poate fi supus niciunei condiționări, competența de a stabili regulile de desfășurare a procedurii în fața instanțelor judecătorești revenindu-i legiuitorului, conform art. 126 alin. (2) din Constituție. Mai mult, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât cu respectarea cadrului legal stabilit de legiuitor, care, potrivit textului din Legea fundamentală menționată, are deplina legitimitate constituțională de a stabili procedura de judecată (a se vedea în acest sens, de exemplu, Decizia nr. 283 din 27 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 366 din 30 mai 2012, sau Decizia

nr. 582 din 4 mai 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 379 din 8 iunie 2010).

15. De asemenea, în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, în concordanță cu cea a Curții Constituționale (a se vedea Decizia nr. 51 din 14 ianuarie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 187 din 24 martie 2010, Decizia nr. 619 din 4 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 965 din 30 decembrie 2014, paragraful 18, sau Decizia nr. 160 din 24 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 432 din 9 iunie 2016, paragraful 23), s-a statuat că o caracteristică a dreptului de acces liber la justiție este aceea că nu este un drept absolut (Hotărârea din 28 mai 1985, pronunțată în Cauza *Ashingdane împotriva Regatului Unit*, paragraful 57) și că el poate fi supus unor restricții legitime, cum ar fi termenele legale de prescripție sau ordonanțele care impun depunerea unei cauțiuni *judicatum solvi*; important este ca aceste restrângeri să nu aducă atingere substanței dreptului, să urmărească un scop legitim și să existe un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit (Hotărârea din 21 februarie 1975, pronunțată în Cauza *Golder împotriva Regatului Unit*, paragraful 39, sau Hotărârea din 10 mai 2001, pronunțată în Cauza *Z. și alții împotriva Regatului Unit*, paragraful 93).

16. Față de criticile formulate în cauza de față, Curtea constată că stabilirea unui termen de 15 zile care curge de la data când contestatorul a luat cunoștință de actul de executare pe care-l contestă nu contravine dreptului la un proces echitabil ori accesului liber la justiție. Esențial este că părțile au posibilitatea reală și efectivă de a lua cunoștință de actele de executare, moment de la care începe să curgă acest termen de 15 zile, astfel că nu se poate pretinde că este încălcat dreptul la un proces echitabil. Curtea reține, așadar, că termenul de decădere instituit de legiuitor are în vedere asigurarea celerității procedurii, a unei rigori și discipline procesuale, dar și a securității raporturilor juridice (a se vedea, *mutatis mutandis*, Decizia nr. 193 din 3 aprilie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 724 din 22 august 2018, paragraful 23).

17. De altfel, prin Decizia nr. 749 din 22 noiembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 21 iunie 2019, paragraful 47, instanța de contencios constituțional a reținut că art. 715 din Codul de procedură civilă cuprinde o normă de procedură, ca atare intrând în sfera de competență a legiuitorului, conform dispozițiilor art. 126 alin. (2) din Constituție.

18. Celelalte susțineri ale autoarei excepției de neconstituționalitate vizează însă o chestiune de interpretare și aplicare a legii, în sensul stabilirii ordinii în care se aplică art. 715 alin. (1) pct. 1 din Codul de procedură civilă și art. 18 din

Decretul nr. 167/1958 privitor la prescripția extinctivă (a se vedea *mutatis mutandis* Decizia Curții Constituționale nr. 218 din 9 aprilie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 609 din 24 iulie 2019, paragrafele 24 și 25).

19. Cu privire la interpretarea și aplicarea legii, Curtea Constituțională a reținut în jurisprudența sa că acestea acoperă identificarea normei aplicabile, analiza conținutului său și o necesară adaptare a acesteia la faptele juridice pe care le-a stabilit, iar instanța judecătorească este cea care poate dispune de instrumentele necesare pentru a decide cu privire la aceste aspecte (a se vedea Decizia nr. 838 din 27 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 461 din 3 iulie 2009). Printr-o jurisprudență constantă, Curtea s-a pronunțat cu privire la competența exclusivă a instanțelor judecătorești de a soluționa probleme care țin de interpretarea și/sau aplicarea legii. Astfel, prin Decizia nr. 504 din 7 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 941 din 22 decembrie 2014, paragraful 14, Curtea s-a pronunțat în sensul că, în conformitate cu prevederile art. 2 alin. (1) și (2) din Legea nr. 47/1992, asigură controlul de constituționalitate a legilor, a ordonanțelor Guvernului, a tratatelor internaționale și a regulamentelor Parlamentului, prin raportare la dispozițiile și principiile Constituției. Așadar, aplicarea și interpretarea legii nu intră sub incidența controlului de constituționalitate exercitat de Curtea Constituțională, acestea fiind de resortul exclusiv al instanței judecătorești care judecă fondul cauzei, precum și, eventual, al instanțelor de control judiciar, astfel cum rezultă din prevederile coroborate ale art. 126 alin. (1) și (3) din Constituție. Potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, Curtea „se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată”, iar nu cu privire la modul de interpretare și aplicare a legii în concret la o cauză.

20. De asemenea, tot referitor la presupusa lipsă de corelare a prevederilor legale criticate cu art. 18 din Decretul nr. 167/1958 privitor la prescripția extinctivă, în jurisprudența Curții Constituționale (a se vedea Decizia nr. 463 din 12 aprilie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 431 din 21 iunie 2011) s-a arătat că examinarea constituționalității unui text de lege are în vedere compatibilitatea acestuia cu dispozițiile constituționale pretins a fi încălcate, iar nu compararea mai multor prevederi legale între ele și raportarea concluziei ce ar rezulta din această comparație la dispoziții ori principii ale Constituției. Procedându-se altfel s-ar ajunge inevitabil la concluzia că, deși fiecare dintre dispozițiile legale este constituțională, numai coexistența lor ar pune în discuție constituționalitatea uneia dintre ele.

21. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Marinela Andrei în Dosarul nr. 34.416/212/2017/a1 al Judecătoriei Constanța — Secția civilă și constată că prevederile art. 715 alin. (1) pct. 1 din Codul de procedură civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Constanța — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 11 mai 2021.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Fabian Niculae

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 331

din 20 mai 2021

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 126 alin. (4)—(6)
din Codul de procedură penală**

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Oana-Cristina Puică	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Maria-Eleonora Centea.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 126 alin. (4)—(6) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Alexandru Radu Orbulețu în Dosarul nr. 1.272/63/2018/a1 al Tribunalului Dolj — Secția penală și pentru cauze cu minori și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 786D/2018.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra cauzei și arată că autorul excepției a depus la dosar o cerere prin care solicită judecarea în lipsă.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, ca devenită inadmisibilă, referitor la prevederile art. 126 alin. (6) din Codul de procedură penală, întrucât, prin Decizia nr. 248 din 16 aprilie 2019, Curtea a admis excepția și a constatat că textul de lege criticat este neconstituțional, respectiv, ca neîntemeiată, în ceea ce privește dispozițiile art. 126 alin. (4) și (5) din Codul de procedură penală, sens în care invocă jurisprudența în materie a Curții, și anume Decizia nr. 511 din 30 iunie 2020.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

5. Prin Încheierea din 2 mai 2018, pronunțată în Dosarul nr. 1.272/63/2018/a1, **Tribunalul Dolj — Secția penală și pentru cauze cu minori a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 126 alin. (4)—(6) din Codul de procedură penală**. Excepția a fost ridicată de Alexandru Radu Orbulețu cu ocazia soluționării unei cauze penale aflate în procedura de cameră preliminară.

6. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorul acesteia susține, în esență, că dispozițiile art. 126 alin. (4)—(6) din Codul de procedură penală încalcă principiile fundamentale privind obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, dreptul la un proces echitabil, prezumția de nevinovăție, dreptul la apărare și realizarea justiției prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești, întrucât ordonanța procurorului prin care se dispune acordarea statutului de martor amenințat și aplicarea măsurilor de protecție nu este supusă confirmării de către un judecător și nici — cel puțin — unei verificări din partea procurorului ierarhic superior. Consideră că redactarea textelor

criticate permite procurorului de caz ca — în mod discreționar, fără posibilitatea unei verificări/confirmări — să dea și să păstreze statutul de martor amenințat. Această prerogativă necenzurabilă a procurorului se prelungește ca efect pe toată durata procesului penal, ceea ce înseamnă că procurorul emite acte de verificare ulterior fazei de urmărire penală. Arată că ordonanța procurorului de luare a măsurii de protecție nu este cunoscută judecătorului de drepturi și libertăți, judecătorului de cameră preliminară sau instanței de judecată. Totodată, după terminarea urmăririi penale, judecătorul de cameră preliminară și instanța de judecată nu au posibilitatea de a verifica dacă se mențin sau nu temeiurile avute în vedere de procuror la luarea măsurii de protecție. Susține că reglementarea criticată aduce o atingere gravă atât dreptului suveran al judecătorului/instanței de judecată de a aprecia cu privire la legalitatea și temeinicia actelor prin care s-au dispus măsuri procesuale în faza de urmărire penală, cât și dreptului la apărare, prezumției de nevinovăție și echității procedurilor. Consideră că această atingere ar putea fi înlăturată/atenuată prin reglementarea, pe de o parte, a posibilității judecătorului de drepturi și libertăți, a judecătorului de cameră preliminară și, respectiv, a instanței de judecată de a verifica legalitatea și temeinicia măsurii de protecție dispuse de procuror în faza de urmărire penală și, pe de altă parte, a obligativității încunoaștințării persoanelor interesate despre verificările pe care poate și trebuie să le facă un judecător, activitatea judecătorilor fiind una independentă. Arată că nu există niciun motiv obiectiv și rezonabil pentru scoaterea ordonanței în discuție de sub puterea de apreciere a unui judecător. O astfel de ordonanță a procurorului trebuie supusă cenzurii judecătorești cu atât mai mult cu cât soluția dată pe fondul cauzei penale este atributul exclusiv al judecătorului. Chiar dacă pot exista motive obiective și rezonabile pentru ca inculpatul și persoana vătămată să nu cunoască conținutul ordonanței, totuși părțile și persoana vătămată trebuie să știe că astfel de ordonanțe sunt verificate de un judecător la momentul luării măsurii în faza de urmărire penală, iar ulterior menținerea măsurii este verificată tot de un judecător, aceste verificări fiind o expresie a dreptului la apărare, deoarece apărarea se bazează întotdeauna pe o abordare independentă care poate fi realizată numai de către un judecător.

7. **Tribunalul Dolj — Secția penală și pentru cauze cu minori** apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată. În acest sens, arată că, în faza de urmărire penală, procurorul dispune acordarea statutului de martor amenințat și aplicarea măsurilor de protecție prin ordonanță motivată, care se păstrează în condiții de confidențialitate, cerința motivării conducând la concluzia că măsura dispusă de procuror nu poate fi arbitrară, ci trebuie să se întemeieze strict pe lege. După dispunerea măsurii, procurorul verifică periodic, la intervale de timp rezonabile, dacă se mențin condițiile care au determinat luarea măsurilor de protecție, iar în caz contrar dispune, prin ordonanță motivată, încetarea acestora. Totuși, măsurile de protecție prevăzute de lege se mențin pe tot parcursul procesului penal dacă starea de pericol nu a încetat. Dispozițiile art. 126 alin. (4) din Codul de procedură penală nu permit inculpatului să cunoască elementele ce pot fi devoalate din

conținutul ordonanței procurorului și să conteste această ordonanță. Din această perspectivă, judecătorul de cameră preliminară apreciază că neconstituționalitatea vizează îndeosebi încălcarea accesului liber la justiție, consacrat de prevederile art. 21 din Constituție, care presupune, în primul rând, dreptul oricărei persoane de a se adresa instanței pentru apărarea drepturilor și a intereselor sale legitime. Or, confidențialitatea impusă, într-un mod total și nediferențiat, de dispozițiile de lege criticate răpește inculpatului dreptul de a lua cunoștință — în măsura în care nu se periclitează situația martorului amenințat — de conținutul ordonanței și de a contesta eventual legalitatea și temeinicia acesteia. Cu atât mai mult cu cât, dacă s-a dispus, spre exemplu, doar însoțirea și asigurarea protecției matorului sau a membrilor de familie ai acestuia în cursul deplasărilor, potrivit prevederilor art. 126 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală, nu există nicio rațiune pentru care inculpatul este împiedicat să afle conținutul ordonanței procurorului. O altă componentă a dispozițiilor art. 21 din Constituție privește dreptul la un proces echitabil, ce presupune aplicarea deplină a unor principii, precum contradictorialitatea și egalitatea armelor. Protejând interesele generale, normele juridice ocrotesc deopotrivă și interesele individuale, astfel că egalitatea armelor este menită să asigure echilibrul intereselor în instanță. Dacă, în mod nejustificat, a fost acordat statutul de martor amenințat, concluzia firească este aceea că nu au fost respectate aceste principii. Consideră că, în egală măsură, este încălcat și dreptul la apărare, reglementat de prevederile art. 24 din Legea fundamentală, întrucât inculpatul suferă limitări — care ar putea fi nejustificate — ale posibilității de a invoca în apărarea sa anumite fapte sau împrejurări. În final, judecătorul de cameră preliminară apreciază că dispozițiile art. 126 alin. (5) și (6) din Codul de procedură penală sunt lipsite de claritate, precizie și predictibilitate, încălcând prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție, întrucât sunt susceptibile de interpretări diferite. Astfel, criticile aduse dispozițiilor art. 126 alin. (5) din Codul de procedură penală vizează: împrejurarea că nu prevăd dacă procurorul efectuează verificările respective doar din oficiu sau la cerere; omisiunea stabilirii unei limite obiective a intervalului de timp la care procurorul este obligat să verifice dacă se mențin condițiile care au determinat luarea măsurilor de protecție, termenul „rezonabil” din cuprinsul textului conferind procurorului un drept discreționar de a face verificările; nu este clar dacă procurorul emite dispoziție motivată doar când dispune încetarea măsurilor de protecție sau și atunci când le menține; nu se menționează dacă și ordonanța emisă în temeiul acestui alineat se păstrează în condiții de confidențialitate. Referitor la prevederile art. 126 alin. (6) din Codul de procedură penală se reține că formularea aleasă de legiuitor este echivocă sub mai multe aspecte, întrucât: nu stabilesc organul judiciar competent să se pronunțe asupra măsurilor de protecție în faza judecătii; nu rezultă dacă și în cursul judecătii verificările sub acest aspect sunt periodice și la ce intervale de timp se efectuează; nu este menționat actul prin care se pronunță organul competent și nici regimul acestuia sub aspectul confidențialității și al cenzurii pe calea controlului judiciar; este reglementată doar soluția menținerii măsurilor de protecție în faza judecătii, nu și încetarea acestora. În ceea ce privește pretinsa încălcare a dispozițiilor art. 23 alin. (11) din Constituție, judecătorul de cameră preliminară apreciază, sub acest aspect, că excepția invocată este neîntemeiată prin raportare la prevederile art. 103 alin. (3) din Codul de procedură penală, care stabilesc că hotărârea de condamnare, cea de renunțare la aplicarea pedepsei și cea de amânare a aplicării pedepsei nu se pot întemeia în măsură determinantă pe declarațiile investigatorului, ale colaboratorului ori ale martorilor protejați. În condițiile actuale, în care administrarea acestor mijloace de probă se realizează în tot mai multe cauze, utilizarea acestora nu încalcă dreptul la un proces

echitabil și prezumția de nevinovăție sub condiția ca acțiunea organelor judiciare să fie bine determinată, respectiv legea să conțină suficiente măsuri de contrabalansare a declarațiilor acestor categorii de persoane pentru a face eficientă exercitarea dreptului la apărare. Acesta este și sensul jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, care a statuat, în mod repetat, că folosirea martorilor protejați pentru a dispune condamnarea unei persoane nu este, în sine, incompatibilă cu prevederile art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, însă condamnarea unei persoane nu trebuie să se bazeze în exclusivitate sau într-o măsură determinantă pe aceste mărturii.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosar, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 126 alin. (4)—(6) din Codul de procedură penală, care au următorul cuprins: „(4) *Procurorul dispune acordarea statutului de martor amenințat și aplicarea măsurilor de protecție prin ordonanță motivată, care se păstrează în condiții de confidențialitate.*

(5) *Procurorul verifică, la intervale de timp rezonabile, dacă se mențin condițiile care au determinat luarea măsurilor de protecție, iar în caz contrar dispune, prin ordonanță motivată, încetarea acestora.*

(6) *Măsurile prevăzute la alin. (1) se mențin pe tot parcursul procesului penal dacă starea de pericol nu a încetat.”*

12. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții de lege, autorul excepției invocă încălcarea prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (5) privind obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, ale art. 21 alin. (3) referitor la dreptul la un proces echitabil, ale art. 23 alin. (11) privind prezumția de nevinovăție, ale art. 24 referitor la dreptul la apărare și ale art. 126 alin. (1) privind realizarea justiției prin Înalta Curte de Casație și Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, în ceea ce privește dispozițiile art. 126 alin. (6) din Codul de procedură penală, care reglementează menținerea pe tot parcursul procesului penal a măsurilor de protecție a martorilor dispuse de procuror în cursul urmăririi penale dacă starea de pericol nu a încetat, Curtea observă că, prin Decizia nr. 248 din 16 aprilie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 494 din 19 iunie 2019, a admis excepția și a constatat că acest text de lege este neconstituțional. În acest sens, Curtea a reținut că dispozițiile art. 126 alin. (6) din Codul de procedură penală încalcă prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5) privind principiul legalității, ale art. 21 alin. (3) referitor la dreptul la un proces echitabil și ale art. 24 alin. (1) privind dreptul la apărare din Constituție, precum și prevederile art. 6 referitor la dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, întrucât nu stabilește, în

mod expres, organul judiciar care are competența de a se pronunța cu privire la măsurile de protecție dispuse în temeiul dispozițiilor art. 126 alin. (1) din Codul de procedură penală, respectiv actul și modalitatea în care este exercitată competența anterior menționată, în ipoteza în care măsurile de protecție a martorilor dispuse de procuror în cursul urmăririi penale se mențin după momentul începerii judecării (paragrafele 26, 30 și 32).

14. Având în vedere că, potrivit dispozițiilor art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, „*nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale*” și ținând cont de faptul că Decizia nr. 248 din 16 aprilie 2019, mai sus menționată, a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, ulterior sesizării instanței de contencios constituțional în prezenta cauză, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 126 alin. (6) din Codul de procedură penală a devenit inadmisibilă.

15. Referitor la prevederile art. 126 alin. (4) și (5) din Codul de procedură penală, care vizează luarea și încetarea — în cursul urmăririi penale — a măsurilor de protecție a martorilor amenințați, Curtea observă că acestea au mai fost supuse controlului de constituționalitate prin raportare la prevederile art. 1 alin. (5), ale art. 21 alin. (3), ale art. 24 și ale art. 126 alin. (1) din Constituție — invocate și în prezenta cauză — și față de critici similare.

16. Astfel, prin Decizia nr. 511 din 30 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 782 din 27 august 2020, Curtea a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 126 alin. (4) și (5) din Codul de procedură penală. În acest sens, Curtea a reamintit jurisprudența sa, potrivit căreia măsurile de protecție a martorilor sunt măsuri procesual penale cu caracter complex, prin care legiuitorul urmărește eficientizarea activității de administrare a probelor și, prin aceasta, a procesului penal, cu garantarea siguranței persoanelor implicate. Aceste măsuri au ca scop asigurarea protecției persoanelor care dețin informații cu privire la săvârșirea unor infracțiuni, informații care prezintă relevanță pentru soluționarea unor cauze penale, persoane a căror viață, integritate corporală sau libertate sunt în pericol, ca urmare a faptului că au furnizat respectivele informații sau au fost de acord să le furnizeze organelor judiciare. Legiuitorul a reglementat măsurile de protecție a martorilor în secțiunea a 5-a („Protecția martorilor”) a capitolului II („Audierea persoanelor”) din titlul IV („Probele, mijloacele de probă și procedeele probatorii”) al Părții generale a Codului de procedură penală — respectiv în prevederile art. 125—130 din acest Cod, care cuprind dispoziții cu privire la martorii amenințați și la martorii vulnerabili —, precum și prin Legea nr. 682/2002 privind protecția martorilor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 288 din 18 aprilie 2014, ce stabilește măsuri de protecție a martorilor complementare celor prevăzute de Codul de procedură penală. Instituția martorului amenințat este o instituție procesual penală relativ nouă în legislația românească, ce are la bază Rezoluția Consiliului Uniunii Europene 327/04 din 23 noiembrie 1995 privind protecția martorilor în cadrul luptei împotriva criminalității organizate internaționale, Rezoluția Consiliului Uniunii Europene din 20 decembrie 1996 privind persoanele care cooperează în procesul judiciar în lupta împotriva criminalității organizate și Recomandarea Consiliului Europei nr. R(97)13 privind intimidarea martorilor și drepturile apărării, adoptată la 10 septembrie 1997 de Comitetul de Miniștri și adresată statelor membre (Decizia nr. 248 din 16 aprilie 2019, citată anterior, paragrafele 19 și 20).

17. Curtea a mai observat, prin Decizia nr. 511 din 30 iunie 2020, citată anterior, că statutul de martor amenințat nu era definit ca atare în Codul de procedură penală din 1968, care

stabilea însă în dispozițiile art. 86¹ condițiile în care devenea incidentă măsura protecției datelor de identificare a martorului, pe baza existenței unor probe sau indicii temeinice care demonstau existența unei stări de pericol privind viața, integritatea corporală sau libertatea lui ori a altei persoane, caz în care se atribuia martorului o altă identitate sub care urma să apară în fața organului judiciar. Potrivit prevederilor art. 125 din noul Cod de procedură penală, pentru ca o persoană să dobândească statutul de martor amenințat, trebuie să existe o suspiciune rezonabilă că viața, integritatea corporală, libertatea, bunurile sau activitatea profesională a martorului sau a unui membru de familie al acestuia ar putea fi puse în pericol ca urmare a datelor pe care le furnizează organelor judiciare sau a declarațiilor sale. Ținând cont de imperativul asigurării protecției persoanelor mai sus menționate, legiuitorul a reglementat, în dispozițiile art. 126 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, competența procurorului ca — în cursul urmăririi penale, din oficiu sau la cererea martorului, a uneia dintre părți sau a unui subiect procesual principal — să acorde statutul de martor amenințat și să dispună aplicarea uneia sau a mai multor măsuri de protecție, în considerarea rolului constituțional al Ministerului Public, care, în activitatea judiciară, reprezintă interesele generale ale societății și apără ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor, rol consacrat de prevederile art. 131 alin. (1) din Legea fundamentală. Măsurile de protecție ce pot fi luate de către procuror cu privire la martorul amenințat sunt, conform dispozițiilor art. 126 alin. (1) din Codul de procedură penală, următoarele: supravegherea și paza locuinței martorului sau asigurarea unei locuințe temporare; însoțirea și asigurarea protecției martorului sau a membrilor de familie ai acestuia în cursul deplasărilor; protecția datelor de identitate, prin acordarea unui pseudonim cu care martorul va semna declarația sa; audierea martorului fără ca acesta să fie prezent, prin intermediul mijloacelor audiovideo de transmitere, cu vocea și imaginea distorsionate, atunci când celelalte măsuri nu sunt suficiente.

18. Pe de altă parte, Curtea a reținut, prin Decizia nr. 511 din 30 iunie 2020, mai sus menționată, că legiuitorul a prevăzut o valoare probantă restrânsă a declarațiilor martorului protejat, aspect reglementat de dispozițiile art. 103 alin. (3) din Codul de procedură penală, potrivit căruia hotărârea de condamnare, de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei nu se poate întemeia în măsură determinantă pe declarațiile investigatorului, ale colaboratorilor ori ale martorilor protejați. Restrângerea valorii probante a declarațiilor date de martorii protejați are la bază temerea că aceștia ar putea fi supuși unui anumit control de autoritate din partea organului de urmărire penală și astfel ar putea fi influențați în declarații. Pentru aceste considerente, și dispozițiile art. 86¹ alin. 6 din Codul de procedură penală din 1968 limitau efectele declarațiilor martorilor supuși măsurilor de protecție în comparație cu efectele declarațiilor martorilor obișnuiți, arătând că acestea pot servi la aflarea adevărului numai în măsura în care sunt coroborate cu fapte sau împrejurări ce rezultă din ansamblul probelor existente în cauză (Decizia nr. 248 din 16 aprilie 2019, citată anterior, paragraful 23). Totodată, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, în jurisprudența sa, că folosirea declarațiilor martorilor anonimi pentru a dispune condamnarea unei persoane nu este, în sine, incompatibilă cu prevederile Convenției, însă, în condițiile menținerii anonimului martorului acuzării, prevederile art. 6 paragraful 1 și paragraful 3 lit. d) din Convenție impun ca dezavantajul cu care se confruntă apărarea să fie în mod suficient contrabalansat prin procedura urmată de autoritățile judiciare. Curtea de la Strasbourg a reținut, astfel, că probele obținute de la martori, în condițiile în care drepturile

apărării nu au putut fi asigurate la un nivel cerut de Convenție, trebuie analizate cu extremă atenție, iar condamnarea unui acuzat nu se poate baza în exclusivitate sau într-o măsură determinantă pe mărturia anonimă (Hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului din 20 noiembrie 1989, 14 februarie 2002 și 28 februarie 2006, pronunțate în Cauzele *Kostovski împotriva Olandei*, paragraful 42, *Visser împotriva Olandei*, paragrafele 43—46, și *Krasniki împotriva Republicii Cehe*, paragrafele 79—86).

19. Așadar, Curtea Constituțională a constatat, prin Decizia nr. 511 din 30 iunie 2020, citată anterior, că folosirea martorilor protejați este acceptată de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, iar acordarea posibilității inculpatului de a lua cunoștință de anumite elemente din conținutul ordonanței înseamnă a lipsi de eficiență măsurile de protecție a martorului. Caracterul confidențial al ordonanței prin care procurorul dispune aplicarea uneia sau a mai multor măsuri de protecție ține de însăși rațiunea reglementării instituției martorului amenințat, iar dezvăluirea de date privind conținutul respectivei ordonanțe este de natură să pericliteze situația martorului în cauză. De asemenea, Curtea a apreciat că dificultățile pe care un inculpat le are în susținerea apărării din cauza folosirii unui martor anonim sunt compensate prin interdicția impusă de legiuitor ca o hotărâre de condamnare, de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei să se întemeieze într-o măsură determinantă pe declarațiile unui asemenea martor, soluție instituită de prevederile art. 103 alin. (3) din Codul de procedură penală. Consecința unei eventuale constatări a nelegalității ordonanței de acordare a statutului de martor amenințat este audierea martorului în condiții obișnuite, însă în acest caz respectiva declarație poate să servească într-o măsură determinantă la pronunțarea unei hotărâri de condamnare.

20. Referitor la criticile formulate cu privire la lipsa de claritate și de previzibilitate a dispozițiilor art. 126 alin. (5) din Codul de procedură penală, potrivit cărora procurorul verifică, la intervale de timp rezonabile, dacă se mențin condițiile care au determinat luarea măsurilor de protecție, tot prin Decizia nr. 511 din 30 iunie 2020, mai sus citată, Curtea a constatat că, întrucât textul de

lege nu distinge, procurorul poate face verificările respective atât din oficiu, cât și la cerere. Aceste verificări nu se fac la intervale de timp regulate/fixe, ci atunci când este oportun, adică atunci când se poate presupune în mod rezonabil că situația care a impus acordarea statutului de martor amenințat s-a schimbat, având în vedere faptul că martorii nu sunt audiați în procesul penal la intervale regulate/fixe. Astfel, inculpatul poate cere ridicarea protecției martorului înainte de orice audiere a acestuia, indiferent de faza procesuală. Totodată, Curtea a reținut că verificările efectuate de procuror vizează ordonanța inițială prin care acesta a dispus acordarea statutului de martor amenințat și aplicarea măsurilor de protecție, ordonanță ale cărei efecte se mențin până la schimbarea condițiilor care au impus acordarea protecției. În cazul în care procurorul nu emite o ordonanță motivată de încetare a măsurilor de protecție, înseamnă că acesta a constatat cu ocazia verificărilor efectuate că se mențin temeiurile inițiale care au determinat luarea măsurilor de protecție. Așadar, procurorul dispune prin ordonanță motivată numai luarea și încetarea măsurilor de protecție, neimpunându-se emiterea unei ordonanțe la momentul celorlalte verificări, deoarece procurorul nu dispune o prelungire sau o menținere a măsurii, ci face o simplă verificare. În fine, Curtea a reținut că ordonanța prin care procurorul dispune încetarea măsurilor de protecție nu are caracter confidențial, ci ea urmează regimul juridic comun al ordonanțelor procurorului.

21. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, soluția de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 126 alin. (4) și (5) din Codul de procedură penală, pronunțată de Curte prin Decizia nr. 511 din 30 iunie 2020, citată anterior, precum și considerentele care au fundamentat această soluție își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

22. Având în vedere cele arătate mai sus, dispozițiile art. 126 alin. (4) și (5) din Codul de procedură penală nu încalcă nici prevederile constituționale ale art. 23 alin. (11) care consacră prezumția de nevinovăție.

23. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 126 alin. (6) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Alexandru Radu Orbulțu în Dosarul nr. 1.272/63/2018/a1 al Tribunalului Dolj — Secția penală și pentru cauze cu minori.

2. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de același autor în același dosar al aceleiași instanțe și constată că dispozițiile art. 126 alin. (4) și (5) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Dolj — Secția penală și pentru cauze cu minori și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 20 mai 2021.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Oana-Cristina Puică

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL FINANTELOR
AGENȚIA NAȚIONALĂ DE ADMINISTRARE FISCALĂ

ORDIN

pentru aprobarea formularelor de înregistrare fiscală a contribuabililor și a tipurilor de obligații fiscale care formează vectorul fiscal

Având în vedere dispozițiile:

— art. 5 alin. (4), art. 16 alin. (5) și (5¹), art. 41 alin. (2) și (3), art. 278¹ alin. (3), art. 282 alin. (5), art. 315¹, 316, 317, art. 322 alin. (6)—(8) și ale art. 324 alin. (12) și (14) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;
— art. 82 alin. (8), art. 85—88, art. 89 alin. (2), art. 90, art. 91 alin. (4) și ale art. 342 alin. (1), (4) și (5) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare,
precum și avizul conform al Ministerului Finanțelor comunicat prin Adresa nr. 741.734 din 11.10.2021,
în temeiul prevederilor art. 11 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 520/2013 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă modelul, conținutul, precum și instrucțiunile de completare a următoarelor formulare:

- a) Declarație de înregistrare fiscală/Declarație de mențiuni/Declarație de radiere pentru persoanele juridice, asocieri și alte entități fără personalitate juridică (010), prevăzută în anexa nr. 1;
- b) Declarație de înregistrare fiscală/Declarație de mențiuni/Declarație de radiere pentru contribuabilii nerezidenți care desfășoară activitate în România prin unul sau mai multe sedii permanente (013), prevăzută în anexa nr. 2;
- c) Declarație de înregistrare fiscală/Declarație de mențiuni/Declarație de radiere pentru contribuabilii nerezidenți care nu au sediu permanent în România (015), prevăzută în anexa nr. 3;
- d) Declarație de înregistrare fiscală/Declarație de mențiuni/Declarație de radiere pentru persoanele juridice străine care au locul de exercitare a conducerii efective în România (016), prevăzută în anexa nr. 4;
- e) Declarație de înregistrare fiscală/Declarație de mențiuni pentru persoanele fizice române și străine care dețin cod numeric personal (020), prevăzută în anexa nr. 5;
- f) Declarație de înregistrare fiscală/Declarație de mențiuni/Declarație de radiere pentru persoanele fizice care nu dețin cod numeric personal (030), prevăzută în anexa nr. 6;
- g) Declarație de înregistrare fiscală/Declarație de mențiuni/Declarație de radiere pentru instituțiile publice (040), prevăzută în anexa nr. 7;
- h) Declarație de înregistrare fiscală/Declarație de mențiuni/Declarație de radiere pentru sediile secundare (060), prevăzută în anexa nr. 8;
- i) Declarație de înregistrare fiscală/Declarație de mențiuni/Declarație de radiere pentru persoanele fizice care desfășoară activități economice în mod independent sau exercită profesii libere (070), prevăzută în anexa nr. 9;
- j) Declarație pentru înregistrarea/modificarea în mediu electronic a mențiunilor ulterioare înregistrării fiscale, precum și pentru radierea înregistrării fiscale (700), prevăzută în anexa nr. 10;
- k) Certificat de înregistrare în scopuri de TVA, prevăzută în anexa nr. 11;
- l) Certificat de înregistrare fiscală, prevăzută în anexa nr. 12.

Art. 2. — Caracteristicile de tipărire/editare, modul de difuzare, de utilizare și păstrare a formularelor de la art. 1 sunt prevăzute în anexa nr. 13.

Art. 3. — Anexele nr. 1—13*) fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 4. — Categoriile de obligații fiscale de declarare, cu caracter permanent, care se înscriu în vectorul fiscal sunt:

- a) taxa pe valoarea adăugată;
- b) impozitul pe profit;
- c) impozitul pe veniturile microîntreprinderilor;
- d) accizele;
- e) impozitul pe venitul din salarii și pe venituri asimilate salariilor;
- f) impozitul pe reprezentanță;
- g) contribuția de asigurări sociale datorată de persoanele fizice care au calitatea de salariați;
- h) contribuția de asigurări sociale de sănătate datorată de persoanele fizice care au calitatea de salariați;
- i) contribuția asigurătorie pentru muncă;
- j) redevențele miniere;
- k) redevențele petroliere;
- l) contribuția pentru finanțarea unor cheltuieli în domeniul sănătății;
- m) impozitul pe monopolul natural din sectorul energiei electrice și al gazului natural;
- n) impozitul asupra veniturilor suplimentare obținute ca urmare a dereglementării prețurilor din sectorul gazelor naturale;
- o) impozitul pe veniturile din activitățile de exploatare a resurselor naturale, altele decât gazele naturale;
- p) taxele datorate potrivit legislației din domeniul jocurilor de noroc;
- q) impozitul specific unor activități.

Art. 5. — (1) Referirile la Codul de procedură fiscală din prezentul ordin reprezintă trimiteri la Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, iar referirile la Codul fiscal reprezintă trimiteri la Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Trimiterile la formularul 013 „Declarație de înregistrare fiscală/Declarație de mențiuni/Declarație de radiere pentru contribuabilii nerezidenți care desfășoară activitate în România prin unul sau mai multe sedii permanente” din cuprinsul Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 3.140/2016 pentru aprobarea Procedurii de înregistrare fiscală a contribuabililor nerezidenți care desfășoară activitate în România prin unul sau mai multe sedii permanente, precum și a modelului și conținutului formularului 013 „Declarație de înregistrare fiscală/Declarație de mențiuni/Declarație de

*) Anexele nr. 1—13 se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1056 bis, care se poate achiziționa de la Biroul pentru relații cu publicul din Str. Parcului nr. 65, intrarea A, sectorul 1, București.

radiere pentru contribuabilii nerezidenți care desfășoară activitate în România prin unul sau mai multe sedii permanente”, cu modificările ulterioare, se consideră a fi făcute la anexa nr. 2 la prezentul ordin.

(3) Trimiterile la „Declarația de mențiuni privind schimbarea perioadei fiscale pentru persoanele impozabile înregistrate în scopuri de TVA care utilizează trimestrul calendaristic ca perioadă fiscală și care efectuează o achiziție intracomunitară de bunuri taxabilă în România (092)” din cuprinsul Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 169/2019 privind aprobarea Procedurii de actualizare a vectorului fiscal, pentru persoanele impozabile înregistrate în scopuri de taxă pe valoarea adăugată care utilizează trimestrul calendaristic ca perioadă fiscală și care efectuează o achiziție intracomunitară de bunuri taxabilă în România, precum și a modelului și conținutului unor formulare, se consideră a fi făcute la:

- a) pct. 1.12, secțiunea B, subsecțiunea II de la cap. V din anexa nr. 1 la prezentul ordin;
- b) pct. 1.7, secțiunea B, subsecțiunea II de la cap. V din anexa nr. 2 la prezentul ordin;
- c) pct. 1.6, secțiunea A, subsecțiunea II de la cap. VIII din anexa nr. 3 la prezentul ordin;
- d) pct. 1.12, secțiunea B, subsecțiunea II de la cap. VII din anexa nr. 4 la prezentul ordin;
- e) pct. 1.12, secțiunea B, subsecțiunea II de la cap. V din anexa nr. 5 la prezentul ordin;
- f) pct. 1.6, secțiunea A, subsecțiunea II de la cap. V din anexa nr. 6 la prezentul ordin;
- g) pct. 1.12, secțiunea B, subsecțiunea II de la cap. IV din anexa nr. 7 la prezentul ordin;
- h) pct. 1.12, secțiunea B, subsecțiunea II de la cap. V din anexa nr. 9 la prezentul ordin;
- i) pct. 1.18, secțiunea B, subsecțiunea II de la cap. V din anexa nr. 10 la prezentul ordin.

(4) Trimiterile la formularul (097) „Notificare privind aplicarea/încetarea aplicării sistemului TVA la încasare” din cuprinsul Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.503/2016 pentru aprobarea Procedurii de înregistrare, la cerere, în Registrul persoanelor impozabile care aplică sistemul TVA la încasare și a Procedurii de radiere, la cerere sau din oficiu, din Registrul persoanelor impozabile care aplică sistemul TVA la încasare, precum și a modelului și conținutului unor formulare, cu modificările și completările ulterioare, se consideră a fi făcute la:

- a) secțiunea B, subsecțiunea IV de la cap. V din anexa nr. 1 la prezentul ordin;
- b) secțiunea B, subsecțiunea IV de la cap. VII din anexa nr. 4 la prezentul ordin;
- c) secțiunea B, subsecțiunea IV de la cap. V din anexa nr. 5 la prezentul ordin;
- d) secțiunea B, subsecțiunea IV de la cap. IV din anexa nr. 7 la prezentul ordin;
- e) secțiunea B, subsecțiunea IV de la cap. V din anexa nr. 9 la prezentul ordin;
- f) secțiunea B, subsecțiunea IV de la cap. V din anexa nr. 10 la prezentul ordin.

(5) Trimiterile la formularul 099 „Cerere de înregistrare în scopuri de taxă pe valoarea adăugată, potrivit art. 316 alin. (12) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare” din cuprinsul Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 2.011/2016 pentru aprobarea Procedurii de înregistrare, la cerere, în scopuri de taxă pe valoarea adăugată, potrivit prevederilor art. 316 alin. (12) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, precum

și pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare, cu modificările și completările ulterioare, se consideră a fi făcute la:

- a) secțiunea B, subsecțiunea VII de la cap. V din anexa nr. 1 la prezentul ordin;
- b) secțiunea B, subsecțiunea IV de la cap. V din anexa nr. 2 la prezentul ordin;
- c) secțiunea A, subsecțiunea III de la cap. VIII din anexa nr. 3 la prezentul ordin;
- d) secțiunea B, subsecțiunea VII de la cap. VII din anexa nr. 4 la prezentul ordin;
- e) secțiunea B, subsecțiunea VII de la cap. V din anexa nr. 5 la prezentul ordin;
- f) secțiunea A, subsecțiunea III de la cap. V din anexa nr. 6 la prezentul ordin;
- g) secțiunea B, subsecțiunea VI de la cap. IV din anexa nr. 7 la prezentul ordin;
- h) secțiunea B, subsecțiunea VII de la cap. V din anexa nr. 9 la prezentul ordin;
- i) secțiunea B, subsecțiunea VII de la cap. V din anexa nr. 10 la prezentul ordin.

Art. 6. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare în 90 de zile de la data publicării.

Art. 7. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă:

a) Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 3.725/2017 pentru aprobarea formularelor de înregistrare fiscală a contribuabililor și a tipurilor de obligații fiscale care formează vectorul fiscal, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.027 din 27 decembrie 2017, cu modificările ulterioare;

b) Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 726/2016 pentru aprobarea modelului și conținutului formularului (012) „Notificare privind modificarea sistemului anual/trimestrial de declarare și plată a impozitului pe profit”, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 136 din 22 februarie 2016;

c) articolele 2 și 3 și anexele nr. 2 și 3 la Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 3.140/2016 pentru aprobarea Procedurii de înregistrare fiscală a contribuabililor nerezidenți care desfășoară activitate în România prin unul sau mai multe sedii permanente, precum și a modelului și conținutului formularului 013 „Declarație de înregistrare fiscală/Declarație de mențiuni/Declarație de radiere pentru contribuabilii nerezidenți care desfășoară activitate în România prin unul sau mai multe sedii permanente”, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 893 din 8 noiembrie 2016, cu modificările ulterioare;

d) Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.546/2017 pentru aprobarea modelului și conținutului formularului (014) „Notificare privind modificarea anului fiscal”, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 401 din 29 mai 2017;

e) Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.254/2021 pentru aprobarea modelului, conținutului și instrucțiunilor de completare ale formularului (085) „Opțiune privind aplicarea/încetarea aplicării prevederilor art. 275 alin. (2) și art. 278 alin. (5) lit. h) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal”, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 788 din 17 august 2021;

f) articolul I și anexa nr. 1 la Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 3.698/2016 pentru aprobarea modelului și conținutului unui formular, precum și

pentru modificarea Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 631/2016 pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare de înregistrare/anulare a înregistrării în scopuri de taxă pe valoarea adăugată, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.059 din 29 decembrie 2016;

g) articolul 1 literele a) și c), anexele nr. 1, 3 și punctele I și III din anexa nr. 7 la Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 631/2016 pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare de înregistrare/anulare a înregistrării în scopuri de taxă pe valoarea adăugată, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 131 din 19 februarie 2016, cu modificările și completările ulterioare;

h) articolul 2 litera a), anexa nr. 2 și punctul 1 din anexa nr. 5 la Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 169/2019 privind aprobarea Procedurii de actualizare a vectorului fiscal, pentru persoanele impozabile înregistrate în scopuri de taxă pe valoarea adăugată care utilizează trimestrul calendaristic ca perioadă fiscală și care efectuează o achiziție intracomunitară de bunuri taxabile în România, precum și a modelului și conținutului unor formulare, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 154 din 27 februarie 2019;

i) articolul 2, anexa nr. 3 și punctul 1 din anexa nr. 7 la Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.503/2016 pentru aprobarea Procedurii de înregistrare, la cerere, în Registrul persoanelor impozabile care aplică sistemul TVA la încasare și a Procedurii de radiere, la cerere sau din oficiu, din Registrul persoanelor impozabile care aplică sistemul TVA la încasare, precum și a modelului și conținutului unor formulare, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 403 din 27 mai 2016, cu modificările și completările ulterioare;

j) articolul 2, anexa nr. 2 și punctul 1 din anexa nr. 5 la Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 2.011/2016 pentru aprobarea Procedurii de înregistrare, la cerere, în scopuri de taxă pe valoarea adăugată, potrivit prevederilor art. 316 alin. (12) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, precum și pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 589 din 3 august 2016, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 8. — Direcția generală proceduri pentru administrarea veniturilor, Direcția generală de administrare a marilor contribuabili, precum și direcțiile generale regionale ale finanțelor publice și unitățile fiscale subordonate vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală,
Mirela Călugăreanu

București, 25 octombrie 2021.
Nr. 1.699.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Adresa Biroului pentru relații cu publicul este:
Str. Parcului nr. 65, intrarea A, sectorul 1, București; 012329.
Tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72,
e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro/brp/>

